

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
з дисципліни
“ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ”
(для бакалаврів неекономічного напрямку)**

МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем кафедри економіки *Н. В. Руденко*

Затверджено на засіданні кафедри економіки
(протокол № 8 від 26.12.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Руденко Н. В. Контрольні завдання з дисципліни “Економічна теорія”
(для бакалаврів неекономічного напрямку). — К.: МАУП, 2006. — с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, методичні вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, список літератури, а також додаток.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Контрольна робота з навчальної дисципліни “Економічна теорія” виконується студентами відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів і повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми дисципліни.

Контрольна робота містить такі завдання: теоретичне питання, яке виконується у формі реферату, практичну ситуацію та 10 тестів. Успішне виконання контрольної роботи багато в чому залежить від того, наскільки чітко кожний студент ознайомлений з основними вимогами до її написання. Ці вимоги стосуються насамперед:

- *теоретичного рівня роботи*, глибокого аналізу питання, що вивчається. У контрольній роботі студент повинен розкрити проблему на сучасному рівні розвитку економічної науки, ознайомитися зі змістом наукових публікацій вітчизняних і зарубіжних авторів, проаналізувати та систематизувати різні думки і підходи, сформулювати власний погляд на проблему, розробити висновки, рекомендації;
- *практичного характеру*, здійснення конкретного вирішення завдання, його пояснення та графічної інтерпретації; визначення правильної відповіді на тестові питання (в роботі позначається лише номер тестового питання та літера правильної відповіді);
- *грамотності оформлення*.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольну роботу виконують самостійно, державною мовою. Загальний обсяг – не більше 12–15 сторінок, надрукованих через 1,5 інтервалу, гарнітура Times New Roman, кегль 14 в редакторі Microsoft Word на одному звороті сторінок стандартного формату (A4) з дотриманням стандартних полів, сторінки нумерують у правому нижньому куті. В кінці роботи наводиться список використаних джерел, ставляться підпис студента і дата виконання. Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи наведено в додатку.

Контрольна робота вважається зарахованою, якщо розкрито теоретичне питання, правильними є відповіді на 8 із 10 тестів і правильно розв’язано практичне завдання. Контрольна робота, виконана не

за вимогами, не зараховується і з відповідними зауваженнями повертається на доопрацювання. Студент враховує зауваження і подає роботу на повторну перевірку.

Роботу подають на перевірку до деканату заочної форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений навчальним графіком.

Виконання контрольної роботи допомагає студентам вивчити наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, законодавство України, статистичні матеріали, що ілюструють розвиток економіки в сучасних умовах. На цій основі студенти мають можливість набути навичок самостійного пошуку необхідних літературних, статистичних і фактичних матеріалів, самостійного викладу теоретичних питань, а також пошуку можливих варіантів і шляхів розв'язання практичної ситуації.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, І, Т	I
Б, Ї, У	II
В, К, Ф	III
Г, Л, Х	IV
Д, М, Ц	V
Е, Н, Ч	VI
Є, О, Ш	VII
Ж, П, Щ	VIII
З, Р, Ю	IX
И, С, Я	X

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант I

1. Дайте повну відповідь на питання: Власність, економічний та юридичний зміст, структура, новітні тенденції розвитку.

2. Тести

2.1. Відповідно до якої економічної теорії вартість товару створюється не на виробництві, а виявляє себе на ринку?

- а) теорії трудової вартості;
- б) теорії граничної вартості;
- в) теорії попиту та пропозиції;
- г) теорії поведінки споживачів.

2.2. Яка відмінність між основним і постійним капіталом?

- а) постійний капітал — це засоби виробництва, а основний — це засоби праці;
- б) постійний капітал — це засоби виробництва, а основний — предмети праці;
- в) постійний капітал — це засоби праці, а основний — предмети праці;
- г) постійний капітал — це засоби праці, а основний — засоби виробництва.

2.3. Що належить до факторів екстенсивного розвитку?

- а) винаходи та наукові розробки;
- б) нові технології;
- в) підвищення кваліфікації працівників;
- г) зростання обсягів використання економічних ресурсів;
- д) сучасна виробнича техніка.

2.4. Що з наведеного нижче не впливає на зростання продуктивності праці?

- а) технологічні зміни у виробництві;
- б) збільшення кількості працівників;
- в) рівень освіти та кваліфікації працівників;
- г) рівень організації виробництва.

2.5. Інфляція витрат зумовлена:

- а) зростанням споживчих витрат;
- б) зростанням інвестиційних витрат;
- в) зростанням собівартості продукції;
- г) зростанням сукупних затрат.

2.6. Ринок товарів перебуває у стані рівноваги, якщо:

- а) ціна дорівнює витратам;
- б) обсяг попиту дорівнює обсягу пропозиції;
- в) рівень технології змінюється поступово;
- г) попит дорівнює пропозиції.

2.7. Які операції призводять до зростання кількості грошей в обігу?

- а) продаж Центральним банком державних облігацій населенню;
- б) підвищення Центральним банком облікової ставки процента;
- в) внесення населенням готівкових грошей на рахунки до запитання;
- г) надання одним комерційним банком позики іншому комерційному банку.

2.8. Демонетизація золота, перехід до використання національних валют у міжнародних розрахунках, запровадження системи плаваючих валютних курсів є:

- а) основними принципами Ямайської валютної системи;
- б) основними принципами Бреттон-Вудської валютної системи;
- в) основними принципами “золотого стандарту”;
- г) універсальними принципами функціонування всіх етапів міжнародної валютної системи.

2.9. Основним методом макроекономічних досліджень є:

- а) спостереження;
- б) контрольований експеримент;
- в) наукове абстрагування;
- г) статистичний аналіз.

2.10. Зростання державних видатків:

- а) підвищує сукупну пропозицію;
 - б) скорочує сукупну пропозицію;
 - в) підвищує сукупний попит;
 - г) підвищує і сукупний попит і сукупну пропозицію.
3. Ціна 1кг яблук на ринку коливається від 0,9 до 1,3 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 500 до 900 кг за день.
- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
 - б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
 - в) Визначте величину попиту та пропозиції за зрівноваженою ціною, та за офіційно встановленою ціною 1,2 грн.
 - г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука – 0,95 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
 - д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 1 грн або 1,3 грн за 1 кг.
 - е) Поясніть різницю між зміною попиту і зміною величини попиту. Покажіть на графіку зміну попиту під впливом нецінових чинників. Розгляньте основні нецінові чинники.
 - ж) Яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 1,3 до 0,9 грн, а попит збільшився з 500 до 800 кг. Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію.

Варіант II

1. **Дайте повну відповідь на питання:** Гроші, їх походження, сутність і функції. Розвиток грошових відносин в Україні.

2. Тести

2.1. Що усуває дефіцит товарів в умовах ринкової економіки?

- а) вільний рух цін;
- б) точний підрахунок виробниками можливостей покупців;
- в) ефективна збутова політика фірм;
- г) планування з боку державних установ.

2.2. Вперше термін “підприємництво” увів у науковий обіг:

- а) А. Сміт;
- б) А. Монкретьєн;
- в) Р. Кантільон;
- г) Й. Шумпетер.

2.3. Якщо економіка вивчається як цілісна система, то такий аналіз:

- а) мікроекономічний;
- б) макроекономічний;
- в) позитивний;
- г) нормативний.

2.4. Економічний цикл містить такі чотири фази:

- а) спад, поживлення, підйом, пік ділової активності;
- б) кризу, спад, поживлення і підвищення ділової активності;
- в) кризу, депресію, поживлення і підвищення ділової активності;
- г) кризу, депресію, поживлення і пік ділової активності.

2.5. У період прискореної інфляції процентна ставка:

- а) зростає, оскільки ціна грошей знижується;
- б) знижується, тому що знижується ціна грошей;
- в) не змінюється;
- г) зростає, тому що знижується рівень зайнятості.

2.6. З позиції теорії Дж. Кейнса основною причиною існування стійкого безробіття є:

- а) завищена ставка номінальної заробітної плати;
- б) завищена ставка реальної заробітної плати;
- в) науково-технічний прогрес;
- г) недостатньо ефективний попит на товари та послуги.

2.7. Ціни впливають на сукупний попит:

- а) обернено;
- б) прямо;
- в) безпосередньо;
- г) опосередковано.

2.8. Велика за оборотом капіталу корпорація, яка структурно організована таким чином, що здійснює прями іноземні інвестиції в різні країни світу, це:

- а) транснаціональна корпорація;
- б) умова функціонування вільних економічних зон;
- в) офшорна зона;
- г) елемент військово-промислового комплексу.

2.9. Який з наведених показників найповніше розкриває вплив економічного піднесення у країні на рівень життя населення?

- а) номінальний ВВП;
- б) реальний ВВП;
- в) номінальний ВВП у розрахунку на душу населення;
- г) реальний ВВП на душу населення.

2.10. Що можна віднести до прямих методів державного регулювання економічних процесів?

- а) бюджетно-податкове регулювання;
- б) фінансова підтримка (дотації) державою окремих підприємств;
- в) кредитно-грошове регулювання;
- г) розробка та фінансування державних програм (науково-технічних, екологічних тощо).

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,11 до 0,55 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 600 до 800 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції:
 - за зрівноваженою ціною;
 - за офіційно встановленою ціною 0,45.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,15 грн. за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно будуть встановлені ціни 0,50 або 0,22 грн. за 1 кг.

- е) Поясніть і покажіть на графіку зміну пропозиції під впливом нецінових чинників.
- ж) Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію. Використовуючи коефіцієнт цінової еластичності попиту, визначте, яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 0,50 до 0,10 грн., а попит збільшився з 600 до 700 кг.

Варіант III

1. Дайте повну відповідь на питання: Суть, умови виникнення та функціонування ринку. Формування ринкової інфраструктури в Україні.

2. Тести

2.1. Швидкість обертання грошей зростає, коли:

- а) зменшуються обсяги виробництва товарів і послуг;
- б) сукупний попит скорочується;
- в) знижуються інфляційні очікування;
- г) зростають інфляційні очікування.

2.2. У якій ланці наведеного логічного ланцюжка допущено першу неточність?

- а) товар увійшов в моду → б) збільшення попиту →
- в) зростання пропозиції → г) підвищення ринкової ціни.

2.3. Визначить функцію, яка характерна для підприємницької діяльності:

- а) попит як на товари, так і на ресурси;
- б) пропозиція як товарів, так і ресурсів;
- в) попит на ресурси і пропозиція товарів;
- г) попит на товари і пропозиція ресурсів.

2.4. Що таке світове господарство?

- а) це взаємовідносини між незалежними державами;
- б) це сукупність національних економік, пов'язаних між собою господарськими зобов'язаннями;
- в) це сукупність економічних зв'язків між різними країнами;
- г) це зовнішня торгівля.

2.5. Представники якого напрямку в економічній науці вважали торгівлю джерелом багатства нації:

- а) фізіократи;
- б) меркантилізм;
- в) класична політекономія;
- г) кейнсіанство;
- д) маржиналізм.

2.6. З якою критеріальною ознакою пов'язане виділення в капіталі його оборотної частини?

- а) багаторазове використання у виробничих циклах, перенесення вартості частинами;
- б) зростання вартості капіталу у процесі виробництва;
- в) відчуження найманого працівника від засобів виробництва;
- г) повне використання та перенесення вартості протягом одного виробничого циклу;
- д) кругообіг капіталу.

2.7. Інфляція витрат обумовлена:

- а) зростанням споживчих витрат;
- б) зростанням інвестиційних витрат;
- в) зростанням собівартості продукції;
- г) зростанням сукупних витрат.

2.8. Крива сукупного попиту виражає відношення між:

- а) рівнем цін і сукупних витрат на покупку товарів і послуг;
- б) рівнем цін і реальним ВВП;
- в) рівнем цін, що визначають покупці, та рівнем цін, що задовольняють продавців;
- г) обсягами виробленого та спожитого ВВП.

2.9. Однією з основних доктрин державної економічної політики є:

- а) політика ринку, що не регулюється (laissez faire);
- б) економічний лібералізм;
- в) кейнсіанство;
- г) монетаризм.

2.10. Крива Філіпса показує:

- а) пряму залежність між темпами інфляції і рівнем безробіття;
- б) зворотну залежність між темпами інфляції і рівнем безробіття;

- в) пряму залежність між ціною праці і зайнятістю;
г) зворотну залежність між ціною товару і попитом на нього.
- 3.** Ціна 1кг яблук на ринку коливається від 0,3 до 0,7 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 200 до 1000 кг за день.
- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
в) Визначте величину попиту та пропозиції за зрівноваженою ціною та за офіційно встановленою ціною 0,6 грн.
г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,35 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлена ціну 0,7 або 0,4 грн за 1 кг.
е) Поясніть різницю між зміною попиту і зміною величини попиту. Покажіть на графіку зміну попиту під впливом нецінових чинників. Розгляньте основні нецінові чинники.
ж) Яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась від 0,6 до 0,2 грн, а попит збільшився з 400 до 900 кг. Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію.

Варіант IV

1. Дайте повну відповідь на питання: Типи економічних систем, їх характеристика. Перехідна економіка України.

2. Тести

2.1. В якій з відповідей найповніше і найглибше розкрито предмет економічної теорії:

- а) це наука, що вивчає виробничі відносини в їх взаємодії з продуктивними силами;
б) це наука, що вивчає управління підприємствами для досягнення максимального прибутку;
в) це наука, що вивчає закони, які управляють виробництвом і розподілом матеріальних благ;
г) це наука, що вивчає закони розвитку економічних систем.

- 2.2. Фундаментальною проблемою, з якою стикаються всі економічні системи, є:**
- а) інвестиції;
 - б) виробництво;
 - в) споживання;
 - г) рідкість.
- 2.3. Визначить, які з наведених нижче податків не можуть бути віднесені до прямих податків?**
- а) мита;
 - б) акцизи;
 - в) податок на додану вартість;
 - г) всі вищеназвані податки.
- 2.4. В якій економічній концепції вперше аналізуються відтворення і розподіл доходу в сільському господарстві?**
- а) меркантилізм;
 - б) фізіократи;
 - в) класична економічна теорія А. Сміта і Д. Рікардо;
 - г) марксизм;
 - д) кейнсіанство.
- 2.5. “Невидима рука” А. Сміта – це:**
- а) механізм державного управління економікою в інтересах усього суспільства;
 - б) стихійні об’єктивні економічні закони, які діють незалежно від волі і бажання людей, спрямовуючи їхню діяльність у необхідне русло;
 - в) механізм господарювання, зумовлений божественним провиденням.
- 2.6. Закон спадної граничної корисності означає, що:**
- а) корисність товарів, що купуються, знижується із збільшенням доходу споживача;
 - б) корисність, яку приносить кожна додаткова одиниця товару, знижується з кількісно куплених товарів;
 - в) відношення граничних корисностей до цін на предмети розкошу менше, ніж на предмети першої необхідності;
 - г) правильної відповіді немає.

2.7. Елементами (ланками) фінансової системи суспільства прийнято вважати:

- а) державний бюджет;
- б) місцеві фінанси;
- в) фінанси державних підприємств;
- г) спеціальні урядові фонди;
- д) все назване вище.

2.8. В якому з наведених варіантів загальна виручка товаровиробника збільшиться:

- а) ціна зростає при нееластичному попиту;
- б) ціна знижується при нееластичному попиту;
- в) ціна знижується при нееластичній пропозиції;
- г) ціна зростає при еластичному попиту.

2.9. Крива сукупної пропозиції відображає відношення між:

- а) рівнем цін і рівнем ВВП, що споживається;
- б) рівнем цін і рівнем ВВП у реальному обчисленні;
- в) рівнем цін, за якими виробники бажають продавати, а споживачі купувати товари;
- г) всі наведені вище відповіді неправильні.

2.10. Співвідношення між надходженнями в країну і платежами, які країна здійснює за кордоном за певний час, — це:

- а) торговельний баланс;
- б) платіжний баланс;
- в) державний бюджет;
- г) рух капіталів.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 2 до 6 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 15 до 35 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції:
 - за зрівноваженою ціною;
 - за офіційно встановленою ціною 2,5 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 2 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.

- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 3 або 5,5 грн за 1 кг.
- е) Поясніть і покажіть на графіку зміну пропозиції під впливом нецінових чинників.
- ж) Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію. Використовуючи коефіцієнт цінової еластичності попиту, визначте, яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 5,5 до 2,5 грн., а попит збільшився з 20 до 30 кг.

Варіант V

1. Дайте повну відповідь на питання: Конкуренція і монополія у ринковій економіці. Формування конкурентного середовища в Україні.

2. Тести

2.1. Яка із шкіл економічної теорії була історично першою?

- а) марксизм;
- б) меркантилізм;
- в) дрібнобуржуазна політекономія;
- г) кейнсіанство;
- д) класична політекономія;
- е) фізіократи.

2.2. Яка функція грошей виникла як наслідок розвитку кредитних операцій?

- а) функція рівня вартості;
- б) функція засобу платежу;
- в) функція засобу обігу;
- г) функція нагромадження.

2.3. Закон пропозиції в разі, коли ціни зростають, а інші умови незмінні, проявляється у:

- а) зростанні пропозиції,
- б) зменшенні пропозиції,
- в) зростанні обсягу пропозиції,
- г) зменшенні обсягу пропозиції.

2.4. Зміни в рівні реальної зарплати можна визначити, зі зміни величини номінальної заробітної плати із змінами у:

- а) рівні цін на споживчі товари;
- б) норми прибутку;
- в) ставках оподаткування;
- г) тривалості робочого часу.

2.5. Підприємницька здатність — це:

- а) розуміння технології виробництва, здатність її удосконалити;
- б) здатність організувати економічні фактори в єдиний процес виробництва;
- в) здатність залучати необхідний фізичний капітал для виробництва товарів;
- г) вміння отримувати прибуток.

2.6. Виділіть фактори, що визначають ціну землі:

- а) вартість освоєння і покращення землі;
- б) норма позичкового процента, співвідношення попиту і пропозиції на с/г продукцію;
- в) напрями економічної політики у сфері державного регулювання аграрного сектору економіки;
- г) норма позичкового процента і маса ренти.

2.7. Продуктивність праці вимірюється відношенням:

- а) витрат капіталу до затрат праці;
- б) реального обсягу продукту до кількості годин робочого часу;
- в) реального обсягу продукту до чисельності населення;
- г) витрат капіталу до реального обсягу продукту.

2.8. Готовність купувати додаткові одиниці товару тільки за більш низькою ціною краще всього пояснює:

- а) ефект заміщення;
- б) принцип спадної граничної корисності;
- в) ефект доходу;
- г) закон пропозиції.

2.9. Інфляція попиту — це:

- а) зростання цін, обумовлене підвищенням доходів населення;
- б) зростання цін, зумовлене тим, що попит перевищує пропозицію;
- в) зростання цін, спричинене зростанням грошової маси;
- г) зростання цін стимулюється змінами.

2.10. Якщо доходи державного бюджету перевищують його видатки, то виникає:

- а) дефіцит державного бюджету;
- б) необхідність випуску та продажу облігацій;
- в) правильної відповіді немає.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,5 до 0,9 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 400 до 800 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції за зрівноваженою ціною та за офіційно встановленою ціною 0,8 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,60 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 0,9 або 0,65 грн за 1 кг.
- е) Поясніть різницю між зміною попиту і зміною величини попиту. Покажіть на графіку зміну попиту під впливом нецінових чинників. Розгляньте основні нецінові чинники.
- ж) Яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 0,9 до 0,8 грн, а попит збільшився від 400 до 800 кг. Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію.

Варіант VI

1. **Дайте повну відповідь на питання:** Інфляція: сутність, причини виникнення. Політика уряду України щодо фінансової стабілізації.

2. Тести

2.1. **Якщо економічна влада централізована, основним економічним суб'єктом виступає держава, ринок не виконує функцію регулятора економіки, а в поведінці економічних суб'єктів загальний інтерес домінує над особистим, то це:**

- а) ринкова економіка (чистий капіталізм);
- б) змішана економіка;
- в) традиційна економіка;
- д) командна економіка;
- е) всі відповіді правильні.

2.2. **Визначте, яке з тверджень характеризує позитивний аспект економічної теорії:**

- а) останнім часом в Україні спостерігаються зростання виробництва і низькі темпи інфляції;
- б) необхідно розробити комплекс заходів, щоб прискорити темпи зростання економіки;
- в) який допустимий темп інфляції?
- г) якими повинні бути податки для того, щоб підприємці були зацікавлені в їх сплачуванні?

2.3. **Які потреби становлять основу “піраміди А. Маслоу”?**

- а) самореалізації;
- б) саморозвитку;
- в) фізіологічні;
- г) намагання уникнути ризику;
- д) потреби у визнанні.

2.4. **Величина попиту на товар — це:**

- а) кількість грошей, яку всі покупці готові заплатити за товар;
- б) кількість товару, що задовольняє потреби покупців;
- в) кількість товару, яку виробники можуть продати за цією ціною;
- г) кількість товару, яку споживачі готові купити за цією ціною.

2.5. Державний бюджет це:

- а) рахунок доходів і видатків держави;
- б) всі джерела доходів держави;
- в) всі статті державних видатків;
- г) всі відповіді неправильні.

2.6. Найсуттєвіша причина економічного зростання в розвинених країнах — це:

- а) підвищення обсягу робочого часу;
- б) технологічні зміни у виробництві;
- в) зростання обсягу капіталу, що використовується;
- г) підвищення кваліфікації робочої сили.

2.7. Інфляція пропозиції (витрат) може виникнути внаслідок:

- а) зростання дефіциту державного бюджету;
- б) збільшення дефіциту платіжного балансу країни;
- в) підвищення ставок заробітної плати;
- г) зростання чистого експорту.

2.8. Попередньо створена вартість не повинна враховуватися при визначенні сукупної виготовленої вартості у національній економіці, для того щоб:

- а) уникнути інфляційних процесів;
- б) виключити невиробничі витрати попереднього циклу;
- в) уникнути подвійного рахунку;
- г) усі відповіді правильні.

2.9. Економічне зростання може бути проілюстровано:

- а) рухом точки виробничих можливостей;
- б) зрушенням вліво кривої виробничих можливостей;
- в) зрушенням вправо кривої виробничих можливостей;
- г) рухом від однієї точки до іншої за межами кривої виробничих можливостей.

2.10. Ринкова система, що саморегулюється, гарантує:

- а) відсутність дефіциту товарів;
- б) неможливість надлишку товарів;
- в) можливість стійкого дефіциту товарів;
- г) дефіцити і надлишки товарної маси швидко ліквідуються завдяки дії цінового механізму.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,65 до 0,85 грн. Обсяг запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 20 до 60 кг за день.
- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції:
- за зрівноваженою ціною;
 - за офіційно встановленою ціною 0,80 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,75 грн. за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 0,85 або 0,7 грн. за 1 кг.
- е) Поясніть і покажіть на графіку зміну пропозиції під впливом нецінових чинників.
- ж) Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію. Використовуючи коефіцієнт цінової еластичності попиту, визначте, яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 0,80 до 0,60 грн, а попит збільшився від 20 до 40 кг.

Варіант VII

1. **Дайте повну відповідь на питання:** Сутність підприємництва. Економічні основи розвитку підприємництва в Україні.

2. Тести

2.1. **Вищим органом управління акціонерним товариством є:**

- а) рада директорів;
- б) збори уповноважених;
- в) загальні збори акціонерів;
- г) збори власників привілейованих акцій.

2.2. **Що з наведеного нижче належить до постійних витрат підприємства?**

- а) орендна плата;
- б) плата за електроенергію;

- в) оплата поставок сировини;
- г) зарплата працівників.

2.3. Банкрутство – це:

- а) тимчасове закриття підприємства;
- б) ліквідація підприємства;
- в) виникнення фінансової неспроможності підприємства;
- г) продаж підприємства іншим власникам.

2.4. Від яких факторів залежить ціна землі?

- а) розміру ренти;
- б) ставки банківського проценту;
- в) попиту на землю;
- г) пропозиції землі;
- д) від усіх наведених факторів.

2.5. В який період більшість розвинених країн світу практично припинила вільний обмін грошей на золото?

- а) перша половина XIX ст.;
- б) друга половина XIX ст.;
- в) перша половина XX ст.;
- г) 40–50 роки XX ст.;
- д) друга половина XX ст.

2.6. Гранична корисність – це:

- а) максимальний рівень корисності, яку хоче отримати споживач;
- б) корисність, яку можна отримати при споживання певної кількості блага;
- в) корисність, яку споживач отримує при споживанні додаткової одиниці блага;
- г) максимальний рівень корисності, що може бути досягнутий при використанні певної суми грошей.

2.7. Попит на працю:

- а) визначається попитом на продукт, який виробляється цією працею;
- б) безпосередньо пов'язаний з рівнем заробітної плати;
- в) безпосередньо пов'язаний з пропозицією продукту, виробленого цією працею;
- г) визначається попитом на засоби виробництва.

2.8. Чистий національний продукт дорівнює:

- а) ВВП мінус амортизація;
- б) особистий дохід плюс непрямі податки;
- в) ВВП плюс амортизація;
- г) інвестиції мінус амортизація.

2.9. Згідно із законом Оукена, якщо фактичний рівень безробіття зріс порівняно з природним рівнем на 2 %, то відставання фактичного обсягу ВВП становитиме:

- а) 2 %;
- б) 3 %;
- в) 4 %;
- г) 5 %.

2.10. Назвіть визначення капіталу, яке відповідає його соціально-економічній характеристиці:

- а) капітал — це сума вартісної оцінки майна та коштів підприємця, які він може використати на господарські потреби;
- б) капітал — це авансована вартість, яка в процесі свого руху приносить більшу вартість, самозростає;
- в) капітал — це один із виробничих факторів, що поряд з працею, землею приносить дохід;
- г) капітал — це засоби виробництва.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,9 до 1,3 грн. Обсяг запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 500 до 900 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від висоти ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції за зрівноваженою ціною та за офіційно встановленою ціною 1,2 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука — 0,95 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 1 або 1,3 грн за 1 кг.

- е) Поясніть різницю між зміною попиту і зміною величини попиту. Покажіть на графіку зміну попиту під впливом нецінових чинників. Розгляньте основні нецінові чинники.
- ж) Яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 1,3 до 0,9 грн, а попит збільшився від 500 до 800 кг. Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію.

Варіант VIII

1. Дайте повну відповідь на питання: Бюджетний дефіцит та державний борг. Причини дефіциту державного бюджету та шляхи його подолання в Україні.

2. Тести

2.1. Проблеми щодо того, “що, як і для кого виробляти” стосуються:

- а) тільки суспільства, де є централізоване планування;
- б) тільки ринкової економіки;
- в) тільки відсталої економіки;
- г) будь-якого суспільства, незалежно від його соціально-економічної організації.

2.2. Усвідомлення потреб означає виникнення:

- а) інтересу;
- б) стимулу;
- в) дії;
- г) нової потреби.

2.3. За яких умов конкурентна фірма отримує максимальний прибуток:

- а) середні загальні витрати дорівнюють граничному доходу;
- б) загальний дохід набуває максимального значення;
- в) граничні витрати дорівнюють середньому доходу;
- г) середні загальні витрати набувають мінімального значення.

2.4. Надлишок товару на ринку виникає внаслідок введення урядом:

- а) мінімального рівня цін;
- б) максимального рівня цін;
- в) карткової системи;
- г) додаткових податків на виробника.

2.5. Економічна політика — це:

- а) сукупність макроекономічних цілей та засобів їх досягнення;
- б) сукупність цілей, засобів і мультиплікаторів впливу засобів на цілі;
- в) поведінка держави стосовно економіки країни;
- г) всі відповіді правильні.

2.6. Той, хто втратив роботу внаслідок спаду в економіці, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

- а) фрикційною формою безробіття;
- б) структурною формою безробіття;
- в) перманентною формою безробіття;
- г) кон'юнктурною формою безробіття.

2.7. Макромоделі показують:

- а) об'єктивне зростання показників;
- б) взаємозв'язок між макропоказниками;
- в) зв'язок між державними суб'єктами;
- г) зв'язок між екзогенними величинами.

2.8. У ринковій економіці проблема “для кого виробляти” вирішується так:

- а) споживачі пропонують ціни на товари, які більш за все хочуть купити та відмовляються купувати (або погоджуються придбати за низькими цінами) товари, менш привабливі для них;
- б) виробники встановлюють ціни на виробничі ресурси (відповідно до їх корисності), визначаючи таким чином грошовий дохід, який потім можна буде використати для придбання товарів і послуг;
- в) на основі розподілу доходів відповідно до потреб споживачів;

г) на основі конкуренції, яка стримує зростання прибутку, зберігаючи ціни на рівні, доступному для споживача.

2.9. Моносонія існує на ринку в тому разі, коли:

- а) існує всього декілька продавців даного товару;
- б) існує тільки один покупець даного товару;
- в) продавець встановлює монополюну ціну;
- г) існує лише один продавець даного товару.

2.10. Якими двома основними причинами можна пояснити наявність економічних проблем?

- а) впливом держави на економіку та зростаючим населенням Землі;
- б) забрудненням навколишнього середовища і наявністю транснаціональних корпорацій;
- в) наявністю безробіття та інфляції;
- г) необмеженістю бажань людей та обмеженістю ресурсів.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,24 до 1,2 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 70 до 110 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції:
 - за зрівноваженою ціною;
 - за офіційно встановленою ціною 1,0 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,5 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціну 0,75 або 0,48 грн. за 1 кг.
- е) Поясніть і покажіть на графіку зміну пропозиції під впливом нецінових чинників.
- ж) Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію. Використовуючи коефіцієнт цінової еластичності попиту, визначте, яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 0,95 до 0,35 грн, а попит збільшився з 80 до 110 кг.

Варіант ІХ

1. **Дайте повну відповідь на питання:** Безробіття: причини, види та наслідки. Соціально-економічні проблеми безробіття в економіці України.

2. Тести

2.1. Які ознаки має відкрита економіка?

- а) участь у міжнародній торгівлі;
- б) надання відповідної інформації про структуру національної економіки;
- в) наявність широкої ресурсної бази та місткого внутрішнього ринку;
- г) економіка, яка має високий рівень економічних зв'язків з іншими країнами світу.

2.2. Що таке ціна ринкової рівноваги?

- а) ціна, яка відповідає інтересам покупців;
- б) ціна, яка спонукає виробників до мінімізації витрат;
- в) ціна, при якій економічні інтереси виробників і покупців збігаються;
- г) ціна, яка змушує покупців відмовлятися від придбання товару.

2.3. Комерційний кредит — це:

- а) кредит комерційних банків;
- б) кредит під високі відсотки;
- в) взаємне кредитування підприємств;
- г) отримання позики від іноземних банків.

2.4. Якщо в суспільстві обсяг виробничих ресурсів зріс, то:

- а) буде вироблено більше товарів і послуг;
- б) економіка здатна виробити більше товарів і послуг;
- в) поліпшується технологія виробництва;
- г) підвищиться життєвий рівень населення.

2.5. Повна зайнятість обумовлює:

- а) зайнятість за наявності в економіці фрикційного і структурного безробіття;
- б) ситуацію, при якій безробіття дорівнює нулю;

- в) наявність тільки циклічного безробіття;
- г) наявність структурного і циклічного безробіття.

2.6. Що з наведеного нижче є державним трансфертним платежем?

- а) зарплата спікера;
- б) виплати безробітним;
- в) купівля природного газу;
- г) витрати на “Відомості Верховної Ради України”.

2.7. До найголовніших глобальних проблем світового господарства належать:

- а) демографічна проблема;
- б) продовольча проблема;
- в) екологічна проблема;
- г) усі наведені відповіді правильні.

2.8. Суспільне відтворення — це:

- а) виробництво благ і послуг у країні протягом року;
- б) процес відтворення економічних ресурсів;
- в) виробництво благ і послуг країні, яке розглядається як процес, що постійно оновлюється;
- г) кількісним і якісний розвиток населення країни.

2.9. Автором “довгих хвиль” економічної кон’юнктури є:

- а) С. Кузнець;
- б) Н. Кондратьєв;
- в) Дж. М. Кейнс;
- г) В. Леонтьєв.

2.10. Для уникнення подвійного рахунку при визначенні ВВП застосовується такий метод:

- а) продукти оцінюються не за роздрібними, а за оптовими цінами;
- б) включаються тільки кінцеві продукти в ринкових цінах;
- в) виключається сума амортизаційних відрахувань підприємств;
- г) виключається сума чистого експорту.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,22 до 1,1 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 650 до 850 кг за день.
- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від висоти ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції:
- за зрівноваженою ціною;
 - за офіційно встановленою ціною 1грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,44 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно буде встановлено ціни у 0,88 або 0,22 грн за 1 кг.
- е) Поясніть і покажіть на графіку зміну пропозиції під впливом нецінових чинників.
- ж) Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію. Використовуючи коефіцієнт цінової еластичності попиту, визначте, яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 1 до 0,5грн, а попит збільшився з 600 до 1000 кг.

Варіант X

1. **Дайте повну відповідь на питання:** Циклічні коливання економіки та антикризова політика. Трансформаційна криза економіки України.

2. Тести

2.1. У чому сутність методу наукової абстракції?

- а) у розчленуванні цілого на окремі елементи і дослідження кожного з них окремо;
- б) у логічному висновку про ціле на основі окремих фактів;
- в) у відмові від поверхневих, несуттєвих сторін явища і зосередженні на з'ясуванні внутрішніх, суттєвих зв'язків.

2.2. Які операції комерційних банків належать до активних?

- а) випуск акцій;
- б) надання позик підприємствам;

- в) залучення до банку коштів населення;
- г) проведення розрахунків.

2.3. Неціновими детермінантами пропозиції не можуть бути:

- а) ціни на ресурси;
- б) кількість продавців на ринку;
- в) кількість покупців на ринку;
- г) технології.

2.4. Якими проблемами в ринковому господарстві повинна займатися держава?

- а) розподілом грошових доходів у суспільстві;
- б) надавати допомогу конкретному споживачеві з обмеженим доходом;
- в) визначати що і скільки треба виготовляти з обмежених ресурсів;
- г) визначати перелік товарів і послуг, яких потребує суспільство незалежно від переваг будь-якої групи або всього населення.

2.5. Матеріальною основою періодичності середніх циклів є:

- а) необхідність оновлення основного капіталу;
- б) необхідність відновлення рівноваги на споживчому ринку;
- в) процеси, що відбуваються на грошовому ринку;
- г) необхідність оновлення об'єктів інфраструктури.

2.6. До адміністративних засобів економічної політики слід віднести:

- а) регулювання грошової бази;
- б) засоби бюджетної політики;
- в) засоби соціальної політики;
- г) планування обсягу виробництва.

2.7. До інтенсивних факторів економічного зростання належать:

- а) якісне удосконалення виробничих потужностей, зменшення часу на виробництво одиниці продукції;
- б) підвищення кількості відпрацьованого часу;
- в) використання досягнень науково-технічного прогресу у виробництві;
- г) всі відповіді неправильні.

2.8. Реальний валовий внутрішній продукт виражається у:

- а) натуральних показників;
- б) поточних цінах;
- в) цінах виробника;
- г) постійних цінах.

2.9. Поняття “чистий експорт” — це:

- а) величина чистого прибутку, отриманого раціональними експортерами в поточному році;
- б) загальна сума експорту країни в поточних цінах;
- в) загальний обсяг експорту в цінах базового періоду;
- г) різниця між експортом і імпортом у поточному році.

2.10. Який показник найповніше характеризує рівень життя:

- а) коефіцієнт участі у робочій силі;
- б) номінальні особисті доходи;
- в) номінальні використовувані доходи;
- г) реальні використовувані доходи в розрахунку на душу населення.

3. Ціна 1 кг яблук на ринку коливається від 0,45 до 1,05 грн. Кількість запропонованих для продажу яблук залежно від ціни змінюється від 650 до 850 кг за день.

- а) Побудуйте графік гіпотетичних кривих попиту та пропозиції залежно від висоти ціни.
- б) Визначте ринкову або зрівноважену ціну 1 кг яблук.
- в) Визначте величину попиту та пропозиції за зрівноваженою ціною та за офіційно встановленою ціною 0,9 грн.
- г) Припустимо, що уряд встановив граничну ціну на яблука 0,5 грн за 1 кг. Поясніть, які наслідки матиме це обмеження ціни.
- д) Визначте обсяг дефіциту чи надлишку яблук на ринку, якщо офіційно будуть встановлені ціни 0,6 або 1,05 грн за 1 кг.
- е) Поясніть різницю між зміною попиту і зміною величини попиту. Покажіть на графіку зміну попиту під впливом нецінових чинників. Розгляньте основні нецінові чинники.
- ж) Яким буде попит на яблука (еластичним чи нееластичним), якщо ціна знизилась з 0,90 до 0,45 грн, а попит збільшився від 600 до 800 кг. Розгляньте види еластичності попиту, дайте їх графічну інтерпретацію.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Баб'як М. Н. Економічна теорія: Навч. посіб. / М. Н. Баб'як, Л. А. Пешенкова, А. В. Рибчук. — К.: ЦНЛ, 2005.
2. Економічна теорія. Політична економія: Підручник. — 2-ге вид. / За ред. В. Д. Базилевича. — К.: Знання-Прес, 2005.
3. Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2005.
4. Мочерний С. В. Економічна теорія: Підручник / С. В. Мочерний, М. В. Довбенко. — К.: Академія, 2005.
5. Основи економічної теорії: Політекономічний аспект: Підручник / За ред. Г. Н. Климка, В. П. Нестеренка. — К.: Знання-Прес, 2004.
6. Політична економія: Навч. посіб. / За ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. — К.: Академвидав, 2004.
7. Політекономія: Навч. посіб. / За заг. ред. Г. А. Оганяна. — К.: МАУП, 2003.
8. Сломан Дж. Економікс / Дж. Сломан, М. Саткліфф. — СПб.: Питер, 2005.
9. Чепінога В. Г. Основи економічної теорії: Навч. посіб. К.: Юрінком-Інтер, 2003.
10. Україна у цифрах 2004 р. / За ред. М. І. Осауленка. — К.: Держ. ком. стат. України, 2005.
11. Экономическая теория в XXI в. Экономика Постмодерна. / Под ред. Ю. М. Осипова и др. — М.: Экономист, 2004.

Додаткова

1. Господарський кодекс України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Биконя С. Ф. Поведінка монополій в умовах перехідної економіки // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 5.
4. Бревнов А. А. Основы экономической теории: Учеб. пособие. — Х.: Одиссей, 2004.
5. Бутук А. И. Экономическая теория: Учеб. пособие. — 2-е изд. — К.: Викар, 2003.
6. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Основи економічних знань. — 2-ге вид. — К.: Знання-Прес, 2004 р.

7. *Гене́за* ринкової економіки (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність): Терміни, поняття, персоналії / За наук. ред. Г. І. Башнянина, В. С. Іртемчука. — К.: Магнолія плюс, 2004.
8. *Горбець О. Г.* Державний борг України та його вплив на розподіл ВВП // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 3.
9. *Гриценко А.* Гроші: виникнення, сутність, функції та агрегати // Економіка України. — 2005. — № 3.
10. *Дорошевский М. В.* Основы экономики: Учеб пособие / М. В. Дорошевский, Г. В. Мысливец. — К.: МАУП, 2004.
11. *Міжнародна економіка: Підручник* / А. П. Румянцев, В. В. Рокоча. — К.: Знання-Прес, 2003.
12. *Основи економічної теорії: Підручник* / О. О. Мамалуй, О. А. Гриценко, Г. Ю. Даноших та ін.; За заг. ред. О. О. Мамалуя. — К.: Юрінком Інтер, 2003.
13. *Основи економічної теорії.* — Підручник / За ред. В. А. Предборського. — К.: Кондор, 2002.
14. *Статистичний бюлетень за 2004 рік.* — К.: Держком. стат. України, 2005.
15. *Супрун В. П.* Деякі проблеми антимонопольно-конкурентної політики в Україні // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 7.

МАУП

*Зразок оформлення титульної сторінки
контрольної роботи*

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Виконав студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Шифр групи _____

Викладач _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 200__

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Методичні вказівки до виконання контрольної роботи	3
Варіанти контрольних робіт	5
Список літератури.....	31
Додаток	33

МАУП

Зам. № ВКЦ-2547

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП